

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ПРАМОВА ТАВ. В. М. МОЛАТАВА АБ УТВАРЭННІ ўРАДА СССР

(П Р А Ц Я Г)

вочныя бакі, калі ён гаварыў наогул альпінізма, турызма і шахматнай справы. (Смех у зале). Але ў тым-та і справа, што ў нармома юстыцы былі адзначаны становішчы бакі, але зусім не ў галіне работ Наркмаста... А нам трэба, каб Наркмаст прадаваў, як зорныя севенці наркмаст, на які ўскладзены нашай Канстытуцыйнай новай велізарнай задачы, чаго, на жаль, не аразумеў тав. Крыленка. Відавочна, гэта прыкмета ўлічэння пры зацверджанні складу Савета Народных Камісароў.

Далей — аб рабоце Наркмаста, стварэння з Камітэта заготовак. Правільна ўказаў тав. Касіор, што, вылучаючы кіраўніком Камітэта заготовак тав. Кальцова, які мае ніякіх мясцовых вопыт, мы разлічвалі на тое, што справы Камітэта заготовак значна палепшацца. Між тым, звыш кіраўнік не аразумеў нават свайго абавязку расцясніць органы Камітэта заготовак ад забарашчанага тав. Школьнікаў і ўсёй дрэн. Ён не правіў ніякага густу ў гэтых адносінах, не паказаў сабе большым у рабоце. Значыць, прызначэнне пры зацверджанні складу Савета Народных Камісароў лічыцца і з гэтым фактам.

Нарэшце, аб Камітэце мастацтваў. Аб ім тут гаварылі двое з выступаўшых дэпутатаў. Абодва дэпутаты крытычна ацанілі яго кіраванне Камітэтам мастацтваў, але я скажаў бы, што іх крытычныя заўвагі былі мінімальнымі. Справа з кіраўніцтвам Камітэта мастацтваў абстаіць у нас даволі павольна. Колькі мы ў прабавалі дапамагчы пераарганізаваць кіраўніку — тав. Кержэніну выправіць справу, сам ён спраўдзіў ініцыятыву і разумення сваіх абавязкаў не правіў. Значыць, трэба ўлічыць і гэты акалічэнні пры зацверджанні новага складу Савета Народных Камісароў.

Вось, таварышы, тыя заўвагі, якія я павінен быў зрабіць, перш чым перайсці да агляду складу Савета Народных Камісароў.

Пашэр дазваляе перайсці да складу ўрада.

Я не спыняюся на пытанні аб Старшынні Савета Народных Камісароў, пераходжу да намеснікаў Старшыні. Соўнарком.

У сучасны момант у нас два намеснікі Старшыні Савета Народных Камісароў, якіх разам з тым з'яўляюцца Народнымі Камісарамі. У інтарэсах дзейнай работы Савета Народных Камісароў, а работ у Соўнарком становіцца ўсё больш — я прашу аб тым, каб намеснікі Старшыні Соўнаркома былі вызвалены ад наркармацкіх пасада і палкам былі заняты работай у Совеце Народных Камісароў.

У адпаведнасці з гэтым, уношу наступныя прапановы:

Зацвердзіць намеснікам Старшыні Савета Народных Камісароў Власа Іванавіча Чубара (бурныя апладысменты), з асабавеннем яго ад абавязкаў Народнага Камісара Фінансаў.

Уношу, далей, прапанову — зацвердзіць намеснікам Старшыні Савета Народных Камісароў Анастаса Іванавіча Міняна (бурныя апладысменты), з асабавеннем яго ад абавязкаў Народнага Камісара харчовай прамысловасці.

Уношу таксама прапанову — зацвердзіць яшчэ аднаго намесніка Старшыні Савета Народных Камісароў, наапанчым яго і Старшынёй Камісіі Совецкага Кантролю

— Станіслава Вікенчыча Касіора. (Бурныя апладысменты).

Прашу зацвердзіць Старшынёй Дзяржаўнай Планавай Камісіі Нікалая Алексеевіча Вазнясенскага (Апладысменты).

Народным Камісарам замежных справах — Максіма Максімавіча Літвінава. (Апладысменты).

Народным Камісарам Унутраных спраў — Нікалая Іванавіча Ежова! (Працяглыя апладысменты).

Народным Камісарам абароны — Клімента Ефрэмавіча Варашылава. (Бурныя, працяглыя апладысменты, усё ўстаюць, па залу пранатываюцца магутнае «Ура таварышу Варашылаву!» «Нахай жыве таварышу Варашылаву!»).

Народным Камісарам Ваенна-Морскага Флота — Петра Алексеевіча Смірнова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Дзяржаўнай Прамысловасці — Лазара Майсеевіча Кагановіча. (Бурныя, працяглыя апладысменты, воплі: «Нахай жыве таварышу Кагановічу!» «Ура таварышу Кагановічу!»). Усё ўстаюць.

Народным Камісарам Машынабудавання — Александра Давыдавіча Брукава. (Апладысменты).

Народным Камісарам Абарончай Прамысловасці — Міхаіла Майсеевіча Кагановіча. (Апладысменты).

Народным Камісарам Харчовай Прамысловасці — Абрама Лазаравіча Гілінскага. (Апладысменты).

Народным Камісарам Легкай Прамысловасці — Васілія Іванавіча Штанова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Лясной Прамысловасці — Міхаіла Іванавіча Рыжова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Шляхоў Ужосці — Алексее Венедзіктавіча Бакуліна. (Апладысменты).

Народным Камісарам Воінскага Транспарта — Нікалая Іванавіча Пахомова (Апладысменты).

Народным Камісарам Сувязі — Матвея Давыдавіча Бермана. (Апладысменты).

Народным Камісарам Земляробства — Роберта Індрыкавіча Зіжэ. (Апладысменты).

Народным Камісарам Соўгасаў — Тіхана Алексеевіча Юркіна. (Апладысменты).

Народным Камісарам Заготовак — Міхаіла Васільевіча Палова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Фінансаў — Арсенія Грыгор'евіча Зверова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Гвалю — Міхаіла Паўлавіча Сімонова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Знешняга Гвалю — Вугея Дзяснісавіча Чыялова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Юстыцыі — Нікалая Міхайлавіча Рыжова. (Апладысменты).

Народным Камісарам Аховы Здароўя — Міхаіла Фёдаравіча Болдызава. (Апладысменты).

Старшынёй Дзяржаўнага Банка — Алексее Петровіча Грычманова. (Апладысменты).

Старшынёй Камітэта па справах вышэйшай школы — Сергея Васільевіча Нафтава. (Апладысменты).

Старшынёй Камітэта па справах мастацтваў — Алексее Іванавіча Назарова. (Апладысменты).

Таварышы, мне няма неабходнасці даваць асобныя тлумачэнні аб кіраўніках наркмастаў, іменны якіх я тут агадзіў. Вы і без таго іх добра ведаеце.

Савету Народных Камісароў, які будзе вамі зацверджан, належыць вялікая работа, прадстаіць рашэнне яшчэ больш складаных задач, чым было да гэтага часу. Распе наша справа, растуць і нашы задачы.

Мне прышлося ўжо гаварыць аб крытычных заўвагах, якія былі зроблены дэпутатамі ў адносінах асобных наркмастаў. Нельга не прызнаць, што за работу наркмастаў адказвае Соўнарком, а таму павінна быць ясна, што крытычныя заўвагі аб рабоце наркмастаў адносяцца ў выдольнай меры і да самога Соўнаркома. Зробленыя заўвагі павінны быць улічаны ўсімі наркмастамі і ўрадам у цэлым.

Крытыку неахопаў наркмастаў Соўнарком разглядае і будзе разглядаць, як дапамогу і падтрыманне ў яго рабоце. З гэтай крытыкі мы павінны зрабіць вывады — значыць Соўнарком павінен яшчэ больш і значна лепш дапамагчы слабым наркмастам, умацняць свой кантроль у адносінах іх работы, свечасова займаюць неадпавядаючых справе кіраўнікоў.

Кіраўнікі, якія стаяць на высотках дзяржаўных пастах, не павінны аддавацца заанізаванасці або самазадоволенню, павінны сур'ёзна прыслухоўвацца да крытыкі, павінны ўдасканальвацца ў рабоце. Заанізаванасць, якое выражаецца ў такім прадстаўленні: «Я вышэй стаю і таму я ўсё бачу і ўсё ведаю», — мы павінны асудзіць, як палітычна блызаручасць, як чыства, як боракаратызм.

Лепш будзе, таварышы, калі мы будзем памятаць зямляцкія словы таварыша Сталіна, сказаныя ім уяўна на прэсье металургаў і гарнякоў:

«Быць кіраўніком у савецкіх умовах — значыць установа высокага гонару і дзверя ў вачах народа... Кіраўнікі прыходзяць і ўходзяць, а народ застаецца. Толькі народ бессмертны. Усё астатняе — прахадзіць. Таму трэба ўмень даражыць дзверем народа». (Апладысменты).

«Умень даражыць дзверем народа» — такі асвоены абавязак Савета Народных Камісароў, такі асвоены абавязак кожнага з дзяржаўных кіраўнікоў.

Выбары ў Вярхоўны Савет і ўмацаваныя за гэты час блок камуністаў і беспартыйных адрываюць новую старонку ў гісторыі нашай краіны, у гісторыі сацыялізма. Вярхоўнаму Савету, выбранаму пераможным блокам камуністаў і беспартыйных, мы павінны заявіць: «Мы, кіраўнікі — камуністы, якія ведаюць, што поспех нашай работы будзе тым значней, чым больш і чым мацней будзе ажыццяўляцца наша штодзённая і жывая сувязь з шырокімі масамі беспартыйных масамі працоўных. (Апладысменты).

У нас у Савецкім Саюзе складзена пачынае раей і не існуючае ў іншых краінах, дзе капіталізм развівае грамадства на класы, — у нас складзена на аснове перамогі ўлады працоўных маркызмаў і палітычнае адзіства народа, таму што ў нашай краіне зліліся і злучыліся ў адно цэлае дзве вялікія сілы: народ і камунізм. (Бурныя апладысменты).

Усё гэта выказвае на нас, на кіраўнікоў, вялікі абавязак. Каб аразумець гэты абавязак, мы павінны памятаць аб тым, што таварыш таварыш Сталін па словзе выбаршчыкаў Сталінскай акругі ў Маскве прызначыў выбараў дэпутатаў Вярхоўнага Савета. Ён гаварыў:

«Выбаршчыкі, народ павінны патрабаваць ад сваіх дэпутатаў, каб яны асталіся на вышыні сваіх задач, каб яны ў сваёй рабоце не спускаліся да ўзроўню палітычных абыватляў, каб яны асталіся на пасту палітычных дзеячоў ленынскага тыпу, каб яны былі такімі-ж яснымі і пэўнымі дзеячамі, як Ленін (апладысменты), каб яны былі такімі-ж басстрашымі ў баю і базітаснымі да ворагаў народа, якім быў Ленін (апладысменты), каб яны былі свабодны ад усёй палкі, ад усякага падобства палкі, каб справа пачынае ўскладняцца і на гарышчэ вырсоўваецца якая-небудзь небеспэка, каб яны былі гэтак-жа свабодны ад усякага падобства палкі, як быў свабодны Ленін (апладысменты), каб яны былі гэтак-жа мудры і неспаспайны пры вырашэнні складаных пытанняў, дзе патраба ўсебакова арыентацыя і ўсебаковы ўлік усіх плюсаў і мінусаў, якім быў Ленін (апладысменты), каб яны былі гэтак-жа прайўлівы і чэсны, якім быў Ленін (апладысменты), каб яны былі гэтак-жа любілі свой народ, як любіў яго Ленін. (Апладысменты).

Таварыш Сталін гаварыў далей аб тым, што дэпутаты спазіяны перш перад сабой вялікі вобраз вялікага Леніна і падражаць Леніну ва ўсім». (Шумныя апладысменты).

Таварыш Сталін прайўліў гэтыя высокія патрабаванні да дэпутатаў Вярхоўнага Савета, Тым больш усё гэта азначае да Народных Камісароў і да Савета Народных Камісароў у цэлым. Мы павінны памятаць аб тым, што Савет Народных Камісароў з самага пачатку яго ўтварэння ўзначальваў Ленін, і павінны імкнуцца да таго, каб былі дастойнымі вучнямі вялікага Леніна, заклаўшага асновы ўсёй нашай справы. (Шумныя, працяглыя апладысменты).

Мы хочам быць вернымі памочнікамі нашага настаўніка і правадзіра народаў Савецкага Саюза — вялікага Сталіна. Ва ўсіх важных пытаннях мы, Савет Народных Камісароў, авернемся па парадзі і за ўказаннем да Цэнтральнага Камітэта большавіцкай партыі, перш за ўсё, да таварыша Сталіна. (Шумныя аваяцы, усё ўстаюць, воплі: «Ура! Нахай жыве правадзіра вялікага савецкага народа яліні Сталіна!» «Правадзіра і настаўніка таварышу Сталіну ура!»).

Вы ведаеце, таварышы, што гэта і па сутнасці і па форме адвадае нашай вялікай Кавецкай партыі. (Апладысменты).

Мы хочам быць дастойнымі нашага сацыялістычнага народнага парламента — Вярхоўнага Савета, хочам быць дастойнымі народа, будучага сваімі працоўнымі намагаючы, самааданасці і творчым энтузіязмам, наперак усім і ўсім перашлодам, камуністычнае грамадства. (Шумныя апладысменты).

У заключэнне скажу словамі таварыша Сталіна: «Што дэпутаты нас, членаў ЦК, членаў ўрада, то няма ў нас іншага жыцця, чым жыццё для нашай вялікай справы, чым жыццё для барацьбы за ўсёагульны дабрабыт народа, за разлад для ўсёх працоўных, для мільённых мас». (Бурныя, працяглыя апладысменты, якія пераходзяць у аваяцы. Усё ўстаюць. Прыватальныя воплі: «Ура!» пранатываюцца па залу).

«Пад гукі фанфар у залу ўваходзіць дэлегацыя Чырвонай Арміі і Флота і выстрайваецца ля трыбуны. Бурныя працяглыя апладысменты. Усё ўстаюць. Воплі: «Ура!».

Дэпутатам Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, савецкімі народнымі выбаршчыкамі — ад байноў, камандзіраў і палітработнікаў нашай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі — палкае чырвонаяармейскае прытанне! (Бурныя апладысменты. Воплі: «Ура! Нахай жыве Чырвонай Арміі!»).

ПРАМОВА КАПІТАНА МАСКОЎСкай ПРОЛЕТАРСкай Чырвонасцяжнай СТРАЛКОВАЙ ДЫВІЗІІ ТАВ. Н. Н. ГЕРАСІМАВА

«Пад гукі фанфар у залу ўваходзіць дэлегацыя Чырвонай Арміі і Флота і выстрайваецца ля трыбуны. Бурныя працяглыя апладысменты. Усё ўстаюць. Воплі: «Ура!».

Дэпутатам Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, савецкімі народнымі выбаршчыкамі — ад байноў, камандзіраў і палітработнікаў нашай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі — палкае чырвонаяармейскае прытанне! (Бурныя апладысменты. Воплі: «Ура! Нахай жыве Чырвонай Арміі!»).

Чырвоная Армія асабліва вітае першага дэпутата Вярхоўнага Савета, мудрага правадзіра і настаўніка Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. (Бурныя працяглыя апладысменты. Усё ўстаюць. З месца раздаюцца прыватальныя воплічы ў гонар таварыша Сталіна).

Чырвоная Армія гаварыць тым, што яна прымае актыўны ўдзел у палітычным жыцці нашай квітэноўкай пазіям. Разам з 170-мільённым савецкім народам, на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі, байцы і камандзіры прымаюць ўдзел у выбарах Вярхоўнага Савета. Чырвоная Армія аддае свае галасы пераможнаму блоку камуністаў і беспартыйных. Яна адвадзіла галасавала за міжнародную і ўнутраную палітыку савецкага ўрада, за ролнага баньку і друга — таварыша Сталіна. (Бурныя апладысменты. Усё ўстаюць. Воплі: «Ура!»).

Таварышы, ні ў адной краіне свету, апроча нашай краіны сацыялізм, армія не карыстаецца выбарчым правам. У капіталістычных краінах армія проціпастаўляе народу, яна існуе для падаўлення рабочых і сялян. Толькі ў Савецкім Саюзе армія і народ адныя. (Апладысменты).

Наша армія існуе для абароны ўраўняў інтарэсаў працоўных, для абароны справы сацыялізма.

Вось чаму наш савецкі народ бязмежна любіць сваю армію. Вось чаму ён не шкадуе сродкаў на яе ўтрыманне і ўзбраенне. (Апладысменты).

Вось чаму Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі з'яўляецца самай магутнай арміяй у свеце. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Ва ўсіх гранах, апроча нашай савецкай краіны, па чале арміі стаяць прадстаўнікі эксплуатацыйных класаў, прадстаўнікі капіталістаў і памешчыкаў, грабы, гергаі і бароны — уся капіталістычная зыць адгрызвае кіруючую роллю ў арміі. Што значыць у іх агульнае з народам, з салдатамі? Нічога. Сама армія прызначана для прыгнечання ўласнага народа, для захопу чужых тэрыторый, для палінаўлення слабых, для гвалту над яшчэ слабей, па сваювольству кіруючых класі. Паміж афіцэрам і салдатам у капіталістычнай арміі ляжыць глыбокае бязлонне класавых супярэчнасцей.

На чале Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі воляй савецкага народа пастаўлен дуганскі сасер Клімент Ефрэмавіч Варашылава.

ПРАМОВА ТАВ. Ф. С. КУСКОВА

(Стыханавец менскага заводу імя Молатава)

«Пад гукі фанфар у залі беларускай дэлегацыі састраіваецца бурнымі, працяглымі апладысментамі».

Таварышы дэпутаты Вярхоўнага Савета! Рабочыя, калгаснікі, савецкія інтэлігенцыя, байцы, камандзіры і палітработнікі Чырвонай Арміі, паранічкі Савецкай Беларусі пераходзяць вам, слаўным выбаршчыкам магутнага і вялікага савецкага народа, палкае большавіцкае прытанне. (Усё ўстаюць. Бурныя, працяглыя апладысменты. Воплі: «Ура!»).

Мы прынеслі сюды пацуючы палкай любі, бязмежнай аданасці і ўзячанасці, сваё палкае гэрарые прытанне таму, хто рэў і вядзе нас па ленынскаму шляху, хто ўсё сваё жыццё, усё свой геній, усё сваю мудрасць аддае для пшчасіа народа, хто зобячыўся нам пшчасівае, радаснае жыццё, — таварыш Канстытуцыйны пераможца сацыялізма, першама дэпутату савецкага народа, напаму ролнаму, любімаму баяцку, правадзіру, настаўніку і другу ўсёх працоўных — Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Працоўныя Беларусі, праглядаючы прайзеныя шлях, параўноўваюць сваё мінулае і сваё сучаснае.

Голад, галеча, беспрацоўе, хваробы, гэты памешчак і польскі паню — такі быў дзе рабочых і сялян у мінуламу.

Беларускі народ да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі не меў права навуацца на роднай мове, не меў права на сваю школу, друк, літаратуру, мастацтва.

Пры дапамозе слаўнага рускага рабочага класа, пад мудрым кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліка пераважала ў рэспубліку сацыялістычнае прымысловасці і буйнага сацыялістычнага земляробства, у рэспубліку, дзе квітнэе беларуская культура, напынальная па форме, сацыялістычная па зместу.

Вось чаму беларускі народ, які прыслаў нас вітаць Вярхоўны Савет, даручыў нам яшчэ і яшчэ раз заявіць: дакуй таварышу Сталіну за пшчасівае, радаснае жыццё. (Апладысменты).

Нам, выбаршчыкам Менскай гародкавой выбарчай акругі, а значыць і ўсяму беларускаму народу, вшыў велізарны гонар аддаць свае галасы вернаму савецкаму (Сталіна, любіму савецкага народа, слаў-

ПРАМОВА ДЭПУТАТА ТАВ. Г. І. ПЕТРОЎСКАГА

Таварышы дэпутаты Вярхоўнага Савета! Згодна 114 артыкула Канстытуцыі, які гаворыць: «Практур СССР назначаецца Вярхоўным Саветам СССР турызмам на сем год» — прапаную ад імя саветаў старшын Савета Саюза і Савета Нацыянальна-распечы зназначыць практурарам СССР тав. Вышыскава Андрэя Ігнар'евіча. (Шумныя апладысменты).

Тав. Вышыскаў ісім нам вядомы па сваіх выступленнях на судовых працэсах супроць ворагаў народа, выкрытых нашымі слаўнымі органамі Наркмаунтспраў па кіраўніцтвам Нікалая Іванавіча Ежова. (Працяглыя апладысменты).

Тав. Вышыскаў за вялікую работу па ўмацаванню рэвалюцыйнай законнасці ўзнагароджан урдам ордэнам Леніна і ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. (Апладысменты).

Таварышы дэпутаты Вярхоўнага Савета, Сталінская Канстытуцыя ставіць перад органамі пракуратуры і суда велізарныя задачы. Згодна артыкула 113 Канстытуцыі на практурора СССР назначаецца «Вышэйшай надлай за дасканалым выкананнем законаў усімі Народнымі Камісарыятамі і падпарадкаванымі ім установамі, роўна як асобным пасаданым асобамі, а таксама грамадзянам СССР».

Поспехі сацыялістычнага будаўніцтва выклікаюць узмоўнае абладзненне ўнутраных і знешніх ворагаў супроць нашай рабоча-сялянскай дзяржавы. Таварыш Сталін быў абсалютна праў, калі ўказаў, што пакуль мы будзем знаходзіцца ў капіталістычным агражэнні, ворагі будуць усімі сіламі старацца нам шкодзіць. Яны будуць зайнята паўрыўна, лыверскай работай. Гэта немінуча, і мы павінны аб гэтым памятаць, а органам пракуратуры асабліва трэба быць пільным.

Прайшоўшы шляхам судовай працэсы над шкоднікам, кантрабанднымі трафікамі зноўвускімі, бухарніцкімі і буржуазна-нацыяналістычнымі шаймамі бандаў, гэтымі фаншчынімі псамі, аямада пшчасіўшымі ў савецкай гаспадарцы і ў прамысловасці, — паказваюць, што органы пракуратуры павінны яшчэ пільней стаяць на варце рэвалюцыйнай законнасці, абаронаць, як зліную вока, сацыялістычную — дзяржаўную і кааператывна-калгасную — ўласнасць ад усіх ворагаў. «Майцежа беззаконне, — пісаў Вялікімір Ільіч, — маецежа парушэнне савецкага парадку ёсьць ужо дыра, якую неадкладна выкарэсваюць ворагі працоўных».

Добра вядомы глыбока ўкараніўшыся ў народзе стараы прыказкі аб абуралым бяспрадзі народе: «Да неба высокая, да пара далаека».

«З дукімі не барыся, з багатым не судзіся». «Праўда твая, мужычок, але палая і ў судзе гукча». «Не ізі ў суд з адным носам, з ізі з прынасам». «З канюмо судзіцца, які лепш утаніцца» — такія былі ехія рускія і украінскія пагаворкі па адрэсу стараго суда.

У творох Шыдрэна, Чахава, Гогаля і іншых пісьменнікаў базітасна бічуецца і ехія высеіваецца партыі суду, бяздушыя чыноўнікаў-бюракратаў. Успомніце расказ Чахава «У судзе», у якім апісваецца, як судзілі селяніна Нікалая Харамова. У гэтым расказе пісьменнік дае яркую карціну стараго парскаго суда:

«Насяджанне аруговаго суда пачалося ў 10-й галіне. Да разабраецтва было прыступлена неаказла, з прыкметнай ешпай. Справа зямлягачаі айна за другой і канчалася быстра, як абіепа не пшчасіць, так што ніякі роўны не змог бы скласці сабе палнага карцінаго ўражаня ад усёй гэтай стракатай, бугачай, як полая вала, масы твараў, рухаў, прамоў, няпшчасіяў, прады, хучні...».

Колькі тады пры старым рэжыме павінен быў выказаць сваё поўныя захаплення пачуці і пачуці ўсёго беларускага народа, да канца аддагна сваёй сацыялістычнай рэалізацы і таварышу Сталіну. Калі я закончыў сваю прамову, тав. Іданаў сказаў мне, што мяне кітца таварыш Сталін. Яма слоў, каб пералезь свае перажыванні ў тую мінуту. Я пашыў за правадзіра і ад усёй душы сказаў: «Дзякуй Вам, таварыш Сталін, за радаснае і пшчасівае жыццё». У адказ на гэта правадзіра працягнуў мне руку і сказаў: «Дзякуй і Вам».

Рукаткасаанне правадзіра выклікала ва мне многа новай энергіі і энтузіязма. Я гару жадаючы новымі вытворнымі поспехамі апраўдаць той вялікі гонар, які мне аказалі. Тое, аб чым я марыў, збылося — я бачыў правадзіра, я пашыў яму руку. Ці можа быць большае пшчасіе! КУСКОВ, стыханавец заводу імя Молатава, Масква.

МАЯ СУСТРЭЧА З ВЯЛІКІМ СТАЛІНЫМ

Дзень 19 студзеня ўвоўдзе ў маю біяграфію, які самы пшчасівы і радасны дзень у маім жыцці. Мне аказалі вялікі гонар — даручылі вітаць першую Сесію Вярхоўнага Савета СССР, першага дэпутата савецкага народа, ролнага баньку і друга працоўных — Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна ад рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі і паранічкі Савецкай Беларусі.

У 2 галіны да 19 студзеня я ў ліку дэлегатаў ад Савецкай Беларусі прышоў у Крамль. Усведаманне таго пшчасіа, якое на маю долю выпала, вельмі хвалявала. Хацелася лепш пералезь пачуці любі і аданасці беларускага народа сваіму правадзіру, партыі Леніна — Сталіна.

У 5 галіні 10 мінут старшынствуючы тав. Андрэў прадставіў мне слова. Наша дэлегацыя ўвайшла ў Крамлёўскую залу апрачана ў нацыянальнае кашчым. Усё ўдзельнікі Сесіі гарача віталі нас

